

Hurjasti työtä Puruveden puolesta

Hanke: Kymmenet tahot tekevät yhteistyötä palauttaakseen Puruveden ennalleen. Uusia uhkia on kuitenkin näköpiirissä.

Kerimäki
Sirpa Suomalainen

Suomen kirkkaimpia vesistöjä ja laatuluokaltaan erinomainen. Näkösyvyys yli kymmenen metriä. Näin voi kuvailla Kerimäen, Punkaharjun ja Kesälahden keskellä sijaitsevaa Puruvedtä.

Siitä voi sanoa myös, että monet lahdet ovat surkeassa kunnossa, että sinilevää on alkanut ilmaantua jopa isoille selkävesille, ja että näkösyvyys saattaa heiketä kesän aikana monta metriä.

Onneksi järvi on päässyt mukaan mittaamaan EU-hankkeeseen. Mistä on kyse ja keitä kaikkia hankkeessa on mukana, sen selvittämiseksi tarvittiin päivän mittainen seminaari.

Pro Puruvesi ry:n puheenjohtaja **Reijo Jantunen** korostaa, että ensimmäinen tavoite on pysäyttää järven tilan heikkeneminen. Jo siinäkin on suuri työ, sillä uusia uhkia on näköpiirissä.

Ylijohtaja **Pekka Häkkinen** Etelä-Savon ely-keskuksesta miettii jo, mitä tapahtuu kun uudet biotuotetehtaat tarvitsevat lisää metsiä. Pelkäänsä Etelä-Savossa lisätarve on miljoonasta puukuutiosta.

- Meidän pitää ratkaista, miten metsien käyttö ja vesien suojele sovitetaan yhteen, Häkkinen sanoo.

Myös ilmastonmuutoksen satelneen ja lyhyne talvineen on todettu pahentavan järven tilaa, sillä maaperästä liukenee runsaasti ravinteita veteen. Ravinteet tulevat pohjaviesien kautta pintavesiin.

Suomen Metsäkeskus on Puruvedsi-hankkeessa ehkä merkittävin toimija, sillä sen näppien alla on valuma-alueen kunnostus.

Jo aiemmin tehdyssä suunnitelmassa valuma-alueelle on arvioitu tarvittavan liki 400 vesiensuojelurakennetta ja lisäksi erilaisia suoja-
vyöhykkeitä. Jotakin on jo tehtykin esimerkiksi Kemera-rahjoilla.

Projektipäällikkö **Seppo Ollikainen** mukaan Freshabit-hankkeessa neuvottelut maanomistajien kans-

Puruveden lahti on ruovikoitunut Kerimäen kirkonkylän edustalla. Viitasammakko on rajoittanut niittoa.

sa ovat alkamassa. Pohjois-Karjalan puolella Ristilahdella asiakirjat ovat valmiina kilpailutuksen avaamiselle.

Myös Ollikainen pohtii, miten metsien käsittelyä voisi kehittää entistä ympäristöstävällisemmäksi:

- Suojavyöhykkeet voisivat olla entistä leveämpiä. Suo-
ojituksia voisi ohjata suosituksilla niin, ettei karuja soita eikä järeää puuta kasvia soita ojitetaisi. Kaikessa maan rikkomisessa pitäisi karttaa tarpeetoman järeitä menetelmiä.

Freshabit-hankkeessa on mahdollista korvata maanomistajille heidän mailleen tulevista rakenteista. Hanke kunnostaa ja ylläpitää rakenteet, mutta entä hankkeen jälkeensä?

Reijo Jantunen sanoo, että tämä tärkeä kysymys on yhä vastausta vaille:

- Rakenteet eivät saa jäädä maanomistajien vastuulle vaan niiden hoito pitää saada järjestymään

jotenkin. Jos rakenteet jäävät hoitamatta, meillä on 10-15 vuoden kuluttua tosi hankala tilanne.

Puruvedenrannalla ikänsä asunut kerimäkeläinen kansanedustaja **Heli Järvinen** (vihr.) on harmistunut jätevesiasetuksen parjaamisesta ja siitä, että vanhat ihmiset on laitettu tekemään kymmenentuhannen euron jätevesijärjestelmät.

Järvinen kertoo omalle mökilleen saaneensa asetuksen mukaisen järjestelmän alle tuhannella eurolla.

Kerimäen kirkonkylän edustan ranta on laajasti ruovikoitunut, mutta niiton hidasteeksi on loikkinut viitasammakko. Heli Järvinellä on tarjota kolmen kohdan ratkaisua:

- Testataan, pitääkö noudattaa suojeludirektiivisiä vai vesipuitedirektiivisiä. Tehdään Haminan mallin mukaisesti viitasammakolle elinalue toisaalle, ja kolmanneksi asia hoituu EU:ssa, kunhan kaikki tahot toimivat yhteistyössä.

Tietokulma

Puruvesi Freshabit Life IP-hankkeessa

- Hankeaika 1.1.2016-30.9.2022.
- Budjetti noin 2 miljoonaa euroa, josta 60 prosenttia EU-rahaa.
- Päähankkeeseen kytketään lukuisia muita erikseen rahoitettavia hankkeita.
- Hankekoordinoi Etelä-Savon ely-keskus.
- Hanke sisältää muun muassa vesiensuojelutoimia valuma-alueella, ruokojen niittoa, tutkimusta, mallinusta, tietojen keruuta ja valistusta.
- Toteutetaan kahden vuoden sykleissä, aluksi viisi kohdealuetta.